

A kényszertörlési eljárással kapcsolatos tudnivalók

I. Mit jelent a kényszertörlési eljárás?

A kényszertörlési eljárás egy olyan cégbírószági eljárás, ami **a jogsértő módon működő cég jogutód nélküli megszüntetését és cégjegyzékből való végleges, vissza nem fordítható törlését eredményezi**. A kényszertörlés alá kerülő cég nem hozható újra működésbe.

A kényszertörlési eljárás célja, hogy a törvénysértő módon működő, illetve működésképtelen cégek a gazdasági életben ne vehessenek részt.

A kényszertörlési eljárást a **cégbírószág rendeli el** az alábbi esetekben:

- ha a **céget megszüntnek nyilvánítja**,
- ha a cég a **végelszámolást három éven belül nem fejezte be**, vagy
- a cég jogutód nélküli **megszűnését előidéző ok** következett be, és **végelszámolási eljárás lefolytatásának nincs helye** ¹.

Az információs füzet általános képet ad a kényszertörlési eljárás menetéről. A részletszabályokat a füzet végén feltüntetett jogszabályok tartalmazzák.

II. Mi a kényszertörlési eljárás menete?

1. A kényszertörlés kezdetén

A cégbírószág a **Cégközlönyben a kényszertörlési eljárás megindításáról jogerős végzést tesz közzé**. A végzések listája a Cégközlöny honlapján (www.e-cegkozlony.hu) naponta frissül. A végzés ellen a cég fellebbezést és felülvizsgálatot is előterjeszhet.

Mivel a kényszertörlési eljárás célja a rendellenesen működő cég kényszerű, vissza nem fordítható megszüntetése, törlése, a **cégbírószág ezért – kérelemre – nem dönthet a kényszertörlési eljárás megszüntetéséről**.²

Ugyanezért a kényszertörlési eljárás alatt a cég

- **üzletszerű gazdasági tevékenységet nem végezhet**,
- **nem dönthet** a kényszertörlési eljárás alatti **működtetéséről**,
- sem a kényszertörlési **eljárás megszüntetéséről**,
- a cég **átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról**,
- szervei nem hozhatnak a kényszertörlési eljárás céljával ellentétes döntéseket³.

¹ Ctv. 116.§ (1) bekezdés

² Ctv. 116.§ (4) bekezdés

A **cégbíróság felhívja** a vezető tisztségviselőt (tagokat) a cég vagyonára és kötelezettségeire vonatkozó **információk közzésére**.

2. A kénysztörklési eljárás alatt

A **vezető tisztségviselő** (vagy, ha a kénysztörklési eljárást végelszámolás előzte meg, a volt végelszámoló) **köteles**

- **az adókötelezettségeket⁴ teljesíteni**, az adót és költségvetési támogatást megállapítani, bevallani és befizetni,
- a kénysztörklési eljárást megelőző nappal, mint mérlegfordulónappal – **számviteli beszámolót készíteni**, majd azt a számviteli törvényben foglaltak szerint **letétbe helyezni** és **közzétenni** (az elkészített számviteli beszámolót nem kell a jóváhagyásra jogosult testületnek elfogadnia),⁵
- **kifizetni** a kénysztörklési eljárást elrendelő végzés közzétételét követő 20 napon belül a kénysztörklés alatt álló társasággal jogviszonyban álló munkavállalóknak a kénysztörklési eljárás elrendeléséig **esedékes bért**,
- a bérekkel kapcsolatos adókat **levonni, bevallani és befizetni⁶**.

Tehát, **ha a kénysztörklési eljárást végelszámolási eljárás előzte meg**, akkor – mivel a végelszámoló tisztsége az eljárás kezdetével megszűnik, és a társaságnak nincs vezető tisztségviselője sem – **a volt végelszámolót terhelik a fenti adózái kötelezettségek**, illetve **illetik meg az adózái jogok** is. Képviselési joga mindaddig fennáll, amíg a társaság vezető tisztségviselő kinevezéséről nem gondoskodik.

Kivétel, ha a kénysztörklési eljárás **bt., illetve kkt. végelszámolását követi**, ez esetben a **társaság képviselője a kénysztörklési eljárásban**

- **a bt.** ügyvezetésre kijelölt **beltagja**,
- **kkt.** ügyvezetésre kijelölt **tagja** –
- kijelölés hiányában pedig valamennyi beltag, illetve valamennyi tag.

Nekik kell tehát a fent említett kötelezettségeket teljesíteni, és őket illetik meg az adózái jogok.

3. A cégbíróság intézkedései

³ Ctv. 116. § (3) bekezdés

⁴ Art. 12. § (1) bekezdés c) pont és Ctv. 117/A. § (3) bekezdés

⁵ Ctv. 117/A. § (3) bekezdés és a Korm. rendelet 6. § (4) bekezdés

⁶ Ctv. 117/A. § (2) bekezdés

Felhívás közzététele

A cégbíróság kényszertörlési eljárás elrendeléséről szóló végzésében **felhívást tesz közzé**, hogy **60 napon belül jelentse be** a cégbíróságnak, akinek

- a céggel szemben **követelése van** (ideértve a számviteli törvény szerinti függő követelést is),
- tudomása van a cég ellen zajló **bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárásról**,
- a cég tulajdonában lévő **eszköz van a birtokában**,
- a cég vagyontárgyára vonatkozó **jog jogosultjaként** van bejegyezve,
- valamely vagyontárgyat illetően a javára, illetve érdekében **tény van feljegyezve**,
- a cég vagyontárgyára **tarthatna igényt**,
- tudomása van a kényszertörlés közzétételének napját megelőző évben a **cég vagyonában bekövetkezett változásról**,
- a céggel fennálló munkaviszonyon alapuló **bérvkövetelése vagy munkaviszonyból származó egyéb követelése van**.

FONTOS!

Az a munkavállaló tehát, akinek munkaviszonyon alapuló bér- vagy egyéb követelése van egy kényszertörlési eljárás alatt álló céggel szemben, azt 60 napon belül jelentheti be a cégbíróságnak.

Ha az eljárásról csak később szerez tudomást, bérigényét még a kényszertörlési eljárás jogerős befejezéséig bejelentheti a cégbíróságnak.⁷

Ekkor a cégbíróság kijelöl egy bérgarancia-biztoszt, aki gondoskodik a követelés rendezéséről a Bérgarancia Alapból.⁸

Cégjegyzékből törlés

Ha a céggel szemben **nem jelentettek be követelést** és a cég vagyonával kapcsolatos **információ nem érkezett**, a cégbíróság (eltiltás mellőzése mellett) **a céget törli a cégjegyzékből.⁹**

Ha a céggel szemben **nem jelentettek be követelést**, a cégbíróság azonban megállapította, hogy a cég fellelhető **vagyonnal rendelkezik**, a cégbíróság (eltiltás mellőzése mellett) **a céget törli a cégjegyzékből** és rendelkezik a vagyon tagok közötti felosztásáról¹⁰. Ha azonban a cég fellelhető

⁷ Ctv. 117/A. § (4) bekezdés

⁸ Ctv. 117/A. § (4) bekezdés

⁹ Ctv. 118. § (1) bekezdés

¹⁰ A Cstv. 61. §-ában foglaltak szerint.

vagyonának tulajdonjogával összefüggésben kétség merül fel, azt úgy kell tekinteni, mintha a céggel szemben követelést jelentettek volna be.¹¹ A cégbíróság által a felosztott **cégvagyon után fizetendő adót az abból részesedő magánszemély vallja be és fizeti meg.**

Ha a céggel szemben **követelést jelentettek be**, azonban a bejelentések és vagyonfelmérés alapján a cég **vagyonatlan vagy a vagyona** előreláthatóan **nem fedezi a várható felszámolási költségeket**, a cégbíróság – kivéve, ha a bejelentett követelés kielégítésre került – **rendelkezik eltiltásról** és a céget **törli a cégjegyzékből**.¹²

Eltiltás

Ha a cég megszűntnek nyilvánítására és cégjegyzékből történő **törlésére**

- **az ismeretlen székhelyű cég megszűntetésére irányuló eljárás vagy**
- **az adószám törlése miatt került sor**

akkor **a cégbíróság egyúttal eltiltja** a cégnek a kényszertörlési eljárás megindításának időpontjában bejegyzett

- **vezető tisztségviselőjét,**
- **korlátlanul felelős tagját,**
- korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaságban **többségi befolyással rendelkező tagját.**¹³

Ha a cégre vonatkozóan a kényszertörlési eljárás előtti évben **mulasztásra vonatkozó információ merült fel**¹⁴, vagy vele szemben **összesen 100 000 forintot meghaladó követelés áll fenn**, a cégbíróság **eltiltja azt a személyt is**, aki a kényszertörlési eljárás megindítását megelőző évben

- **vezető tisztségviselő,**
- **korlátlanul felelős tag,**
- korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaságban **többségi befolyással rendelkező tag volt.**¹⁵

A cégbíróság az érintett személyt:

- **500 000 forint** összértéket **meg nem haladó** bejelentett követelések esetén **egy évre**,
- **500 000 forint** összértéket **meghaladó**, de **3 millió forintot el nem érő** bejelentett követelések esetén **három évre**,
- **3 millió forint** összértékű vagy azt meghaladó bejelentett követelések esetén **öt évre.**¹⁶

¹¹ Ctv. 118. § (6) bekezdés

¹² Ctv. 118. § (2) bekezdés

¹³ Ctv. 9/C. § (1) bekezdés

¹⁴ A Nemzeti Adó- és Vámhivatal adatai szerint.

¹⁵ Ctv. 9/C. § (2) bekezdés

tiltja el.

Az eltiltott személy az eltiltás hatálya alatt

- nem szerezhetsz **gazdasági társaságban többségi befolyást,**
- nem válhat **gazdasági társaság korlátlanul felelős tagjává,**
- nem válhat **egyéni cég tagjává,** továbbá
- nem lehet **cég vezető tisztségviselője,**
- **cégvezetője,**
- **felügyelőbizottsági tagja.**¹⁷

A cégbíróság **mellőzi az eltiltást, ha egyértelműen megállapítható,** hogy az érintett személy a **tőle elvárható minden intézkedést megtett** a cég jogszerű működéséért.¹⁸

Felszámolási eljárás kezdeményezése

A **cégbíróság** a kényszertörlési eljárást megszünteti, és **kezdeményezi** a cég elleni **felszámolási eljárás megindítását, ha** a céggel szemben **követelést jelentettek be,** és vagyonfelmérés alapján a cégbíróság **megállapítja,** hogy

- a **cég vagyona** előreláthatóan **fedezi a várható felszámolási költségeket,** vagy
- a **cégnek** valószínűsíthetően **fedezetelvonó ügylet miatt** jelentősen csökkent vagy **nincs vagyona**¹⁹.

A **cégbíróság akkor is rendelkezik az eltiltásról,** ha a céget felszámolási eljárásban szüntette meg vagy törölte, azonban a felszámolási eljárást – a székhely ismeretlensége vagy az adószám törlése miatt indult – kényszertörlési eljárás előzte meg.²⁰

A cégbíróság – függetlenül a bejelentésektől és a vagyonfelmérés eredményétől – megszünteti a kényszertörlési eljárást és **kezdeményezi** a cég ellen **felszámolási eljárás megindítását** akkor is, **ha a cég** a kényszertörlés elrendelését megelőzően indult **bíróági peres vagy nemperes eljárásban félként vesz részt.**²¹

Azokban az esetekben tehát, amikor a cégbíróság nem felszámolási eljárást kezdeményez, ott a cég törlésére kerül sor. **A törlő végzést** a cégbíróság a Céggözlönyben közzéteszi, a végzés **ellen** a megjelenésétől számított **tizenöt napon belül lehet fellebbezni.**

¹⁶ Ctv. 9/C. § (3) bekezdés

¹⁷ Ctv. 9/C. § (4) bekezdés

¹⁸ Ctv. 9/C. § (5) bekezdés

¹⁹ Ctv. 118. § (3) bekezdés

²⁰ Ctv. 118. § (1) bekezdés

²¹ Ctv. 118. § (5) bekezdés

IV. A tag, vezető felelőssége

1. Volt tag

Ha a **korlátozott tagi felelősséggel működő céget** a cégbíróság kénysztörlési eljárásban **törölte**, a cég – a cég törlésének időpontjában a cégjegyzékbe bejegyzett – **volt tagja korlátlanul felel** a cég hitelezőjének **kielégítetlen követelése erejéig, ha korlátozott felelősségével visszaélt**, azaz:

- tartósan **hátrányos üzletpolitikát folytat**,
- a **cég vagyonával sajátjakként rendelkezik**, vagy
- aki a cég **törvényes működésével nyilvánvalóan ellentétes határozatot hoz**.

Több tag felelőssége egyetemleges.

Ha a korlátozott tagi felelősséggel működő céget a cégbíróság a kénysztörlési eljárásban törölte a cégjegyzékből, az **a volt tag**, aki a kénysztörlési eljárás megindulását megelőző három éven belül ruházta át részesedését, **korlátlanul felel** a cég hitelezőjének kielégítetlen követelése erejéig, **ha a korlátozott felelősségével tagsági jogviszony alatt visszaélt vagy a részesedésének átruházásakor rosszhiszemű volt**. Mentesül a tag a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el. Több tag felelőssége egyetemleges.

2. Vezető tisztségviselő

Ha a cégbíróság a céget kénysztörlési eljárásban törölte a cégjegyzékből, a **cég vezető tisztségviselője** – ideértve a kénysztörlési eljárás előtt a cégjegyzékből törölt vezető tisztségviselőt is – **az okozott hátrány erejéig felel** a kielégítetlenül maradt **hitelezői követelésekért**, **ha** a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően **ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével látta el, és ezáltal a cég vagyona csökkent**, illetve a **hitelezők követeléseinek kielégítése megghiúsult**. Több vezető tisztségviselő esetén felelősségük egyetemleges.

A felelősségmegállapítási eljárásban **vezető tisztségviselőnek minősül a cég által megválasztott végelszámoló**, illetve a cég vezető tisztségviselőjének minősül **az a személy is, aki a cég döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt**.²²

V. Kénysztörlés alatt beadandó bevallások²³

1. Élő, működő cégből kénysztörlés alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai

²² Ctv. 118/B §

²³ Art. 52.§ (1) c) és 53. § (3) bekezdés

A kényszertörlési eljárás alá kerülő adózók a kényszertörlési eljárás kezdő időpontját követő 30 napon belül – a kényszertörlési eljárás kezdő időpontját megelőző nappal – kötelesek benyújtani **a tevékenységüket lezáró adóbevallást.**

A tevékenységet lezáró adóbevallással egyidejűleg kell teljesíteni azokat – a tevékenységet lezáró adóbevallás időszakát megelőző időszakokra vonatkozó – bevallásokat is, amelyek teljesítésének határideje a tevékenységet lezáró bevallás benyújtásakor még nem járt le.

Bevallások típusa **D1.**

Kényszertörlési eljárásakor – a **tevékenységet lezáró adóbevallás időszakát követően** – az Art. általános rendelkezései szerint kell benyújtani a bevallásokat.

Bevallások típusa **D2.**

A **kényszertörlési eljárás befejezését követően** soron kívüli bevallást kell benyújtani a bevallással még le nem fedett időszakról. Ennek határideje a cég törléséről szóló végzés Céglépcsőben való közzétételét követő 30. nap.

Bevallások típusa **M.**

A kényszertörlési eljárás alá került adózó üzletszerű gazdasági tevékenységet **nem végezhet²⁴, továbbá a társasági adónak sem alanya²⁵.**

A bevallás benyújtásával egyenértékű, ha a NAV által rendszeresített „NY” jelű elektronikus űrlapon nyilatkozik arról, hogy az adott időszakban adókötelezettsége nem volt. Az NY jelű elektronikus űrlapot a „D2” jelzésű, adókötelezettséget nem tartalmazó bevallások esetében lehet használni.

2. Végelszámolásból kényszertörlés alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai

Végelszámolást követően elrendelt kényszertörlési eljárás esetében a bevallásokat a végelszámolásra vonatkozó szabályok szerint kell benyújtani.

Bevallások típusa **V3.**

Ezt követően a **kényszertörlési eljárás kezdő napja után** a bevallásokat az Art. általános rendelkezései szerint kell benyújtani.

Bevallások típusa **D2.**

(Ha a kényszertörlés kezdő napja nem a végelszámolási eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedését követő nap, akkor a jogerőre emelkedést követő nap és a kényszertörlési eljárás kezdő napját megelőző nap közötti időszakról tevékenységzáró bevallást kell benyújtani. Bevallás típusa: **D1.**)

²⁴ Ctv. 116. § (3) bekezdés

²⁵ Tao tv. 5. számú melléklet 8. pont

A **kényszertörlési eljárás befejezését követően** soron kívüli bevallást kell benyújtani a bevallással még le nem fedett időszakról. Ennek határideje a cég törléséről szóló végzés Céglépcsőben való közzétételét követő 30. nap.

Bevallások típusa **M**.

3. Kényszertörlési eljárást követő felszámolási eljárás alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai

A kényszertörlési eljárást követő felszámolási eljárás esetén az Art. kényszertörlési eljárásra vonatkozó rendelkezései és a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény felszámolási eljárásra vonatkozó rendelkezéseinek együttes alkalmazásával kell a bevallásokat benyújtani.

A kényszertörlési eljárást követően elrendelt felszámolási eljárás esetében a bevallási gyakoriságnak megfelelően az „utolsóként” D2 jelzéssel benyújtott bevallás időszakának záró dátumát követő naptól a felszámolási eljárás kezdőnapját megelőző napig terjedő időszakra kell a tevékenységet lezáró bevallásokat **F1** jelzéssel benyújtani, függetlenül attól, hogy a kényszertörlési eljárás befejezésének dátuma nem a felszámolási eljárást megelőző nap.

A cég vezető tisztségviselőjét (vagy, ha a kényszertörlési eljárást végelszámolás előzte meg, a volt végelszámolót) a **NAV mulasztási bírsággal vagy eljárási bírsággal sújthatja**, ha a kényszertörlési eljárással kapcsolatos adókötelezettségeket (pl. tevékenységzáró bevallások benyújtása) elmulasztotta vagy egyéb jogsértést követett el.²⁶

VI. Jogszabályi háttér

:

- a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: **Ctv.**) VIII./A fejezete,
- az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Art.**) vonatkozó rendelkezései, és
- a végelszámolás számviteli feladatairól szóló 72/2006. (IV.3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Korm. rendelet**).
- a társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: **Tao tv.**)
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
- a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (továbbiakban: **Cstv.**)

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

²⁶ Art. 12. § (1) bekezdés c) pont és (2) bekezdés